

คำวินิจฉัยของ นายอุรัส หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๒/๒๕๔๖

วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทย

คำร้องที่ ๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองร้องว่า พรรครักษาไทยได้รับเงินสนับสนุนปี ๒๕๔๓ เป็นค่าไปรษณียการ จำนวน ๔๘๗,๒๕๐ บาท ค่าโทรศัพท์ จำนวน ๔๘๗,๒๕๐ บาท ค่าไฟฟ้า จำนวน ๓๒๔,๘๖๐ บาท และค่าน้ำประปา จำนวน ๑๖๒,๔๓๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งหมด จำนวน ๑,๔๖๑,๘๗๐ บาท พรรครักษาไทยได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนค่าไปรษณียการไปเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๕ แต่ไม่นำเงินที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจำนวนดังกล่าวไปชำระตามวัตถุประสงค์ที่ขอเบิกเงินปล่อยให้ระยะเวลาล่วงเลยมาจนกระทั่งได้มีการขอเอกสารหลักฐานและมีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน จนกระทั่งวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ จึงได้รับแจ้งจากการสื่อสารแห่งประเทศไทยว่าได้รับชำระเงินแล้ว ซึ่งเป็นการดำเนินการหลังจากได้รับเงินจากกองทุนไปแล้ว ๑ ปี ๓ เดือนเศษ

คำร้องที่ ๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองร้องว่า เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ พรรครักษาไทยได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ได้จัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคเพิ่มเติมตามที่แจ้งให้ดำเนินการตามข้อ ๕ โดยจัดส่งสำเนารายงานการประชุมฯ ครั้งดังกล่าว ตามรายงานการประชุมฯ มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๒๔ คน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้พรรครักษาไทยแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการประชุมและจัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการตรวจสอบ

ส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุมและหนังสือเชิญประชุม พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง รวม ๒ ครั้ง ได้แก่

๑. ในคราวประชุมครั้งที่มีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคตามข้อบังคับพรรครักษาไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕๒

๒. ในคราวประชุมครั้งที่มีมติให้จัดให้มีการประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรครักษาไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕๕

พระราชไหได้ชี้แจงองค์ประกอบของที่ประชุมให้ถูกต้องตามข้อบังคับพระราชไห พ.ศ. ๒๕๔๗ ว่ามีจำนวน ๒๖ คน คือ ๑. คณะกรรมการบริหารพระราชไห (รักษาการ) จำนวน ๖ คน ๒. สมาชิกพระราชที่เป็น ส.ส. ในขณะนั้น (ไม่มี) ๓. สมาชิกพระราชที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น (ไม่มี) และ ๔. ผู้แทนของสาขาพระราชที่ยังดำเนินกิจการอยู่ จำนวน ๕ สาขา ได้แก่ สาขาลำดับที่ ๓ จังหวัดเชียงราย สาขาลำดับที่ ๔ จังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาลำดับที่ ๑๑ จังหวัดกาฬสินธุ์ สาขาลำดับที่ ๑๕ จังหวัดนราธิวาส และสาขาลำดับที่ ๒๑ กรุงเทพมหานคร สาขาละ ๒ คน รวม ๑๐ คน

สำนักกิจการของพระราชการเมืองได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำชี้แจงของพระราชไห แล้วเห็นว่ามีความแตกต่างกัน ดังนี้ คณะกรรมการบริหารพระราชไหที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะและต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามข้อบังคับพระราช มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๑ คน ซึ่งมีจำนวนไม่ตรงกันกับคำชี้แจงของพระราชไหที่ชี้แจงว่ามีจำนวน ๖ คน บุคคลที่ปรากฏชื่อเข้าร่วมประชุมให้ถูกต้องตามเอกสารที่พระราชจัดส่งให้นายทะเบียนพระราชการเมืองตามข้อ ๓ จำนวน ๒๔ คน แยกเป็น กรรมการบริหารพระราช จำนวน ๑๓ คน ผู้แทนสาขาพระราช จำนวน ๓ คน และผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๘ คน

นายทะเบียนพระราชการเมืองได้แจ้งให้พระราชไหตรวจสอบเกี่ยวกับจำนวนคณะกรรมการบริหารพระราชไห ว่ามีจำนวนเท่าใด ถูกต้องตรงกันหรือไม่ ต่อมาพระราชไหแจ้งว่า "ไม่สามารถตรวจสอบได้ เพราะเจ้าหน้าที่พระราชไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบเอกสารของพระราชที่สำนักงานใหญ่ได้ เนื่องจากมีกรณีพิพาทและอยู่ระหว่างการดำเนินการของพนักงานสอบสวน จึงขอให้นายทะเบียนพระราชการเมืองจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ทั้งหมดให้พระราชไหเพื่อดำเนินการตรวจสอบจำนวนคณะกรรมการบริหารพระราช สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งให้ตามที่ขอแต่พระราชไหก็ยังไม่แจ้งการดำเนินการให้นายทะเบียนพระราชการเมืองทราบ

นายทะเบียนพระราชการเมืองได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อบังคับพระราชไห พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๑ กำหนดให้การประชุมให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพระราชดังต่อไปนี้ (๑) คณะกรรมการบริหารพระราช (๒) สมาชิกของพระราชที่เป็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรในขณะนั้น (ถ้ามี) (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น (ถ้ามี) และ (๔) ผู้แทนของสาขาพระราชตามข้อ ๕๗ ในกรณีที่มีสาขาพระราช และข้อ ๕๗ กำหนดให้ประธานสาขาพระราชและกรรมการสาขาพระราชอีกหนึ่งคนเป็นผู้แทนสมาชิกของสาขานั้นเข้าร่วมประชุมให้ถูกต้อง หากประธานสาขาพระราชไม่สามารถมาร่วมประชุมให้ถูกต้องได้ให้มอบหมายให้รองประธานสาขาพระราชหรือกรรมการสาขาพระราชคนใดคนหนึ่งมาร่วมประชุมให้ถูกต้องได้ ซึ่งการประชุมให้ถูกต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๑ มากกว่าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งซึ่งจะเป็นองค์ประชุม ตามข้อบังคับพระราชไห พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๒

พระครุฑ์ได้ชี้แจงว่า สมาชิกที่เป็นองค์ประชุมให้ผู้ตามข้อบังคับพระครุฑ์ ข้อ ๖๑ ประกอบด้วยกรรมการบริหารพระครุฑ์จำนวน ๑๖ คน และผู้แทนของสาขาพระครุฑ์จำนวน ๕ สาขา สาขาละ ๒ คนรวม ๑๐ คน ไม่มีสมาชิกของพระครุฑ์ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น สมาชิกที่เป็นองค์ประชุมให้ผู้ตั้งหัวหน้าพระครุฑ์ทั้งหมด จำนวน ๒๖ คน พร้อมทั้งระบุชื่อกรรมการบริหารพระครุฑ์ที่เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๔ คน และผู้แทนสาขาพระครุฑ์จำนวน ๓ คน จากการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งปรากฏว่า พระครุฑ์แจงว่า มีจำนวน ๑๖ คน แต่เอกสารของนายทะเบียนพระครุการเมือง มีจำนวน ๑๑ คน และไม่ปรากฏชื่อนายวุฒิพงศ์ ทิมແแดง เป็นกรรมการบริหารพระครุฑ์ ดังนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมให้ผู้ตั้งหัวหน้าพระครุฑ์ตามบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมให้ผู้ตั้งหัวหน้าพระครุฑ์ส่งให้นายทะเบียนพระครุการเมือง จึงประกอบด้วยกรรมการบริหารพระครุฑ์ จำนวน ๑๓ คน จากจำนวนทั้งหมด ๑๐ คน และผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๘ คน ไม่เป็นตามข้อบังคับพระครุฑ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๖๒ ที่กำหนดให้การประชุมให้ผู้ตั้งหัวหน้าพระครุฑ์ ต้องมีกรรมการบริหารพระครุฑ์ และผู้แทนสาขาพระครุฑ์ตามข้อ ๖๑ นาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ บัญญัติให้ประชุมให้ผู้ตั้งหัวหน้าพระครุการเมืองประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพระครุการเมือง ผู้แทนของสาขาพระครุการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพระครุการเมือง

คำร้องที่ ๓ นายทะเบียนพระครุการเมืองร้องว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๕๔/๒๕๔๔ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๔ อนุมัติวงเงินจัดสรรสันสนับสนุนพระครุการเมือง ซึ่งพระครุฑ์ได้รับการจัดสรรเงินดังกล่าวด้วย คือ

๑. จัดสรรตามแผนงานและโครงการ จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๕๒๔,๐๐๐ บาท
๒. จัดสรรเป็นค่าไปรษณียการและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสำนักงานให้ผู้ตั้งหัวหน้าพระครุฑ์และสาขาพระครุฑ์รวม ๑๕๘,๕๔๙ บาท

ในปี ๒๕๔๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เบิกจ่ายเงินให้พระครุฑ์ไปแล้วดังนี้

เบิกจ่ายเงินตามแผนงานและโครงการ ๒ งวด จำนวนเงิน ๓๒๗,๕๐๐ บาท คือ

เบิกจ่ายเงินงวดที่ ๑ จำนวน ๒๘๘,๒๐๐ บาท แยกเป็น โครงการค่าใช้จ่ายอำนวยการพระครุฑ์ จำนวน ๓๕,๓๐๐ บาท เป็นโครงการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ จำนวน ๒๐๕,๖๐๐ บาท และเป็นโครงการจัดการบรรยายทางวิชาการเพื่อเผยแพร่กิจกรรมและนโยบายพระครุฑ์ จำนวน ๓๕,๓๐๐ บาท
เบิกจ่ายเงินงวดที่ ๒ เป็นโครงการค่าใช้จ่ายอำนวยการพระครุฑ์ จำนวน ๓๕,๓๐๐ บาท
เบิกจ่ายค่าสาธารณูปโภค ๒ งวด เป็นเงิน ๕๔,๐๐๐ บาท

เมื่อพระค์ไทยเป็นพระครุการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุน ต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครุการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไปตามนัยมาตรา ๖๒

เมื่อสื้นสุดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ก็อ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ปรากฏว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานการใช้จ่ายสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๕ ของพระค์ไทย โดยมีการลงรับของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๖ และเมื่อตรวจสอบจากตราประทับของไปรษณีย์ เป็นการประทับตราสั่งในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖ และเป็นการส่งเฉพาะแบบรายงานไม่มีการลงรายละเอียดในแบบแต่หมายเหตุว่าข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรรเงินและโครงการต่างๆ ยังไม่สามารถลงรายละเอียดได้และหลักฐานการจ่ายเงินยังไม่สามารถจัดส่งให้ได้เนื่องจากเอกสารส่วนหนึ่งเก็บรักษาไว้ในสำนักงานใหญ่พระค์ไทย (เดิม) ที่มีกรณีพิพาทกับเจ้าของบ้านที่ให้เช่าและถูกล็อกกุญแจไว้ ซึ่งเจ้าหน้าที่พระค์เข้าไปไม่ได้และจะรายงานเพิ่มเติมภายหลังจากการนี้พิพาทสิ้นสุดลงแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้พระค์ไทยชี้แจงและจัดส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องภายใน๑๕ วัน เพื่อประกอบการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครุการเมืองประจำปี ๒๕๔๕ ว่าใช้จ่ายถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่ พระค์ไทยได้ชี้แจงว่า ในรอบปี ๒๕๔๕ พระค์ไทยไม่ได้รับการจัดสรรเงินตามโครงการจัดบรรยายทางวิชาการเพื่อเผยแพร่กิจกรรมทางการเมืองและนโยบายพระค์ งบประมาณ จำนวน ๒๕๗,๒๐๐ บาท เมิกจ่ายจริง จำนวน ๓๕,๓๐๐ บาท ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า พระค์ไทยได้รับเงินสนับสนุนไปเป็นการถูกต้องแล้ว

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระค์ไทย ประจำปี ๒๕๔๕ ในคราวประชุมครั้งที่ ๕๗/๒๕๖๖ เมื่อวันพุธที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ และมีมติเห็นชอบตามความเห็นของที่ประชุมที่มีความเห็นว่า พระค์ไทยมิได้ดำเนินการตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จากเหตุผลตามคำร้องทั้งสามคำร้องของนายทะเบียนพระครุการเมือง มีเหตุให้ยุบพระค์ไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพระครุการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพระค์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาในวันนี้และส่งสำเนาให้พระค์ไทยชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พระค์ไหซึ่งร้องว่า ผู้ร้องไม่ได้บรรยายคำร้องให้ชัดเจนว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำการผิดอย่างไร มีผลการสอบสวนเป็นประการใด และไม่สรุปว่า เป็นการกระทำความผิดฐานใด และมีเหตุใดที่ต้องเลิกหรือยุบพรรคการเมือง พระค์ไหได้กระทำการผิดตามมาตรา ๖๒ หรือไม่ หากผู้ถูกร้องกระทำการผิดตามบทกฎหมายดังกล่าวเหตุใดจึงไม่ยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาญับพระค์ไหจากความผิดดังกล่าว การวินิจฉัยเกี่ยวกับการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระค์การเมืองเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้องไม่ได้แนบมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้วินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ การยึดเงินดังกล่าวไปทดรองจ่ายในกิจการอื่นของพระคันธนเป็นการกระทำเพื่อแก้ไขปัญหาของนายชนบดินทร์ แสงสถาพร หัวหน้าพระค์ไห ซึ่งรับผิดชอบการบริหารงานของพระค์คณะกรรมการบริหารพระค์ไม่มีส่วนรู้เห็นและต่อมนายชนบดินทร์ฯ ก็ได้กู้ยืมเงินจากที่อื่นไปชำระให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทยแล้ว ผู้ร้องไม่ได้แสดงให้ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า การกระทำดังกล่าวของนายชนบดินทร์ฯ มีผลผูกพันให้พระค์ไหแต่อย่างใด ผู้ร้องมิได้แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำการผิดตามมาตรา ๖๒ ตั้งแต่เมื่อได้มีความประภูมต่อผู้ร้องตั้งแต่วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ อันเป็นวันที่ผู้ร้องได้รับหนังสือซึ่งจากหัวหน้าพระค์ไห ซึ่งนับถึงวันที่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ คือ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ เป็นเวลาถึง ๔๘ วัน จึงเป็นการยื่นคำร้องเกินกว่ากำหนดเวลา ๑๕ วัน

ผู้ร้องซึ่งทรงกรณีที่ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงว่า แนวปฏิบัติในการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพระค์การเมือง มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการโดยประธานกรรมการการเลือกตั้งจะแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระค์การเมืองในรอบปี เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินเอกสารหลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนในแต่ละปี เมื่อคณะกรรมการได้ตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายแล้วก็จะเสนอผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินทั้งข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระค์การเมือง (ถ้ามี) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบต่อไปกรณีผู้ถูกร้องได้เบิกจ่ายเงินค่าไปรณียากรเป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พระค์การเมือง ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ ข้อ ๕ โดยพระค์การเมืองจะต้องนำหลักฐานใบเสร็จรับเงิน หรือใบแจ้งหนี้ของหน่วยงานที่ให้บริการพร้อมสำเนา ๑ ชุด ยื่นต่อนายทะเบียนพระค์การเมือง หากเป็นหลักฐานการเบิกเงินที่ถูกต้อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพระค์การเมืองจะเบิกจ่ายเงินให้ตามจำนวนที่ปรากฏในหลักฐาน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินวงเงินที่แต่ละพระค์การเมืองได้รับการจัดสรร กรณีเป็นใบแจ้งหนี้พระค์การเมืองต้องนำไปชำระกับหน่วยงานที่ให้บริการต่อไป แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้นำเงินไปชำระแก่หน่วยงานที่ให้บริการ จนกระทั่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้รับแจ้งจากการสื่อสารแห่งประเทศไทยว่า ผู้ถูกร้องมิได้นำเงิน

ที่ได้รับการสนับสนุนค่าไปรษณีย์การและค่าสาธารณูปโภคจากการของทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไปชำระ
แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทย จึงได้ดำเนินการตรวจสอบในทางปฏิบัติเมื่อพรรคการเมืองยื่นรายงาน
การใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองประจำปี ประธานกรรมการการเลือกตั้งจะแต่งตั้งคณะกรรมการ
ตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวว่า การใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองว่าเป็นไปตามบทบัญญัติ
ของกฎหมายหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินเอกสารหลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงินที่ได้รับ^๑
การสนับสนุนในแต่ละปี สำหรับการตรวจสอบรายงานใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๓
ประธานกรรมการการเลือกตั้งได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้นำเงินที่ได้รับ^๒
การสนับสนุนค่าไปรษณีย์การและค่าสาธารณูปโภคจากการของทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไปชำระ
ค่าฝากส่งไปรษณีย์กันท์และพัสดุไปรษณีย์ที่ค้างชำระแก่การสื่อสารแห่งประเทศไทย การตรวจสอบของ
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นไปตามขั้นตอนของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และเป็นไปตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วพบว่า มีเหตุให้ยุบพรรคการเมือง
จึงเสนอเรื่องให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณา การพิจารณาของนายทะเบียนพรรคการเมืองก็ได้ให้
ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เมื่อมีข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาเป็นที่ชัดเจนนายทะเบียนพรรคการเมือง
จึงไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการ
การเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ การดำเนินการของนายทะเบียนพรรคการเมืองและสำนักงานคณะกรรมการการ
การเลือกตั้งขอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑
มาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๖๕ แล้ว ข้อที่ว่าการกระทำการของนายชนบดินทร์ฯ มีผลผูกพันผู้ถูกร้อง
หรือไม่ นั้น เห็นว่า แม้พรรคไทยโดยนายชนบดินทร์ฯ จะนำเงินที่ได้รับการสนับสนุนไปใช้จ่ายในกิจการ
ของพรรค คือ นำไปใช้จ่ายเป็นค่าเช่าสำนักงานใหญ่ของพรรคที่ค้างชำระกับผู้ให้เช่าก็ตาม แต่ก็เป็น
การใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย เนื่องจากผู้ถูกร้องได้ยื่นขอรับ^๓
การสนับสนุนค่าไปรษณีย์การและค่าสาธารณูปโภคซึ่งต้องนำเงินไปใช้จ่ายให้ตรงกับรายการที่ขอไว้ และ
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง
ที่กำหนดให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบริหารการเงิน ทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดของพรรคการเมืองและสาขาวิชาพรรคการเมืองประกอบกับมาตรา ๒๐ วรรคสอง
ที่กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองในการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก
ดังนั้น การที่นายชนบดินทร์ฯ หัวหน้าพรรคได้นำเงินสนับสนุนค่าไปรษณีย์การแต่นำไปท่องจ่าย^๔
ในกิจการอื่น คณะกรรมการบริหารของผู้ถูกร้องก็ต้องร่วมกันรับผิดชอบในการกระทำการของนายชนบดินทร์ฯ

หัวหน้าพรรค ตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๐ วรรคสอง เกี่ยวกับระยะเวลาในการยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือแจ้งจากการสืบสารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ว่า ผู้ถูกร้องได้ค้างชำระค่าส่งไปรษณีย์และการสืบสารแห่งประเทศไทย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้ทำการตรวจสอบ ในชั้นตรวจสอบผู้ถูกร้องชี้แจงว่า การที่ผู้ร้องชำระค่าฝากส่งไปรษณีย์กัมท์และพัสดุไปรษณีย์ล่าช้าเนื่องจากได้ยึดเงินไปทดลองจ่ายเป็นค่าเช่าอาคารที่ตั้งสำนักงานใหญ่ สำหรับเอกสารที่ขอให้จัดส่งเพิ่มเติมไม่สามารถส่งให้ได้ เพราะสำนักงานใหญ่ของพระครุภู่ให้เช่าปีดีอกกุญแจไม่สามารถเข้าไปได้ หลังจากผู้ถูกร้องชี้แจง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นต่อนายทะเบียนพระครุการเมือง นายทะเบียนได้พิจารณาและเห็นชอบตามดิตของที่ประชุมคณะกรรมการด้านกิจการพระครุการเมืองและออกเสียงประ瘴มติ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๕ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีคำสั่งยุบพระครุภู่ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ จึงเป็นการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

กรณีที่ผู้ร้องกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ตามที่ผู้ร้องอ้างว่า ผู้เข้าประชุมใหญ่พระครุไทยตามบัญชีรายชื่อที่ผู้ถูกร้องจัดส่งให้นายทะเบียนพระครุการเมือง ประกอบด้วยกรรมการบริหารพระครุ จำนวน ๓๙ คน จำกัดจำนวนทั้งหมด ๓๙ คน กรรมการสาขาพระครุ จำนวน ๓ คน จำกัดจำนวนทั้งหมด ๑๐ คน จึงไม่ครบองค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพระครุไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๖๒ นั้น การที่ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงต่อผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ว่า มีคณะกรรมการบริหารพระครุ (รักษาการ) จำนวน ๑๖ คน นั้น เป็นการชี้แจงยอดจำนวนที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของพระครุไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบเอกสารของพระครุที่สำนักงานใหญ่ได้เนื่องจากมีกรณีพิพาทและอยู่ระหว่างการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ซึ่งผู้ถูกร้องได้รายงานเหตุที่เกิดขึ้นให้ผู้ร้องทราบแล้ว และผู้ถูกร้องได้ตรวจสอบรายชื่อคณะกรรมการบริหารพระครุ (รักษาการ) ที่ผู้ร้องอ้างว่ามีจำนวน ๓๙ คน พบว่าได้มีกรรมการบริหารพระครุ (รักษาการ) ลาออกจากเป็นสมาชิกพระครุไทย ไปเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ก่อนที่จะมีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ จำนวน ๕ คน ได้แก่ พลตรี อนุชา ทับสุวรรณ รองหัวหน้าพระครุ และกรรมการบริหารพระครุอีก ๘ คน คือ นางสาวน้ำฝนกานต์ โสหุรัตน์ นายวีรศักดิ์ สุนทรวิภาต นายฉัตรชัย ช่างสลัก นายประดิษฐ์ คงเครือ นายวุ่งทรัพย์ ชาลีคง นางชรินทร์ จุลสัย นายสมโภช ปัจมินันท์ และนายคมปัญญา เพชรรัตน์ ซึ่งการลาออกของบุคคล

เหล่านี้เป็นสิทธิอันชอบธรรมของประชาชนชาวไทย ตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๔๐ และไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายได้ห้ามนิ่ิให้กระทำไว้ และผู้ถูกร้องได้รายงานการลาออกจากเป็นสมาชิกพระคริทรโองทั้งเก้าคนให้ผู้ร้องทราบตามหนังสือ ที่ พท. ๐๑.๐๖/๔๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๖ แล้ว ดังนั้น คณะกรรมการบริหารพระคริทรโอง (รักษาการ) ในวันที่มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ จึงมีเพียง ๒๒ คน มิใช่ ๓๑ คน ตามที่ผู้ร้องแจ้งนับ

สำหรับกรรมการบริหารพระคริทรโอง (รักษาการ) ที่เข้าร่วมประชุมใหญ่ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔ คน ได้แก่ บุคคลตามบัญชีลงนามผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญพระคริทรโอง ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ ลำดับที่ ๑, ๔, ๖, ๘, ๕, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๗, ๑๙, ๑๔, ๑๕, ๑๗, ๑๘, ๑๙ และ ๒๔ รวม ๑๓ คน และนายพุฒิพงศ์ ทิมແแตง (มิใช่นายพุฒิพงศ์ ทิมແแตง ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าไม่ปรากฏชื่อเป็นกรรมการบริหารพระคริทรโอง) นั้น เป็นบุคคลคนเดียวกันกับนายบงการ ทิมແแตง กรรมการบริหารพระคริทรโองหลักฐานการเปลี่ยนชื่อ ดังนั้น เมื่อมีกรรมการบริหารพระคริทรโอง (รักษาการ) ๑๔ คน จากจำนวนทั้งหมด ๒๒ คน ตัวแทนสาขาพระคริทรโอง ๓ คน จากจำนวนทั้งหมด ๑๐ คน จึงมีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ เกินกว่ากึ่งหนึ่งถือเป็นองค์ประชุมตามข้อบังคับพระคริทรโอง พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๖๒ ผู้ถูกร้องจึงไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริทรโองเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ อันเป็นเหตุให้ยกพระคริทรโองเมืองตามนัยมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ในการยื่นคำร้องขอให้พิจารณาในวินิจฉัยของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพระคริทรโองในครั้งนี้ คงเป็นเช่นเดียวกับคำร้องขอให้พิจารณาในวินิจฉัยของผู้ร้องให้ศาลมีอำนาจตัดสินใจในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ ซึ่งผู้ร้องยังคงปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันเวลาที่ผู้ร้องได้ทราบว่าผู้ถูกร้องมีเหตุต้องยุบพระคริทรโองเมือง ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริทรโองเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง กำหนดให้ผู้ร้องต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประกายต่อผู้ร้อง เมื่อพิจารณาจากห้วงเวลาที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ของผู้ร้องตั้งแต่กลางปี พ.ศ. ๒๕๔๕ การยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๖ น่าจะเกินเวลาที่กฎหมายกำหนดมาเนินนาน การยื่นคำร้องจึงน่าจะไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของกฎหมาย จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยกคำร้องของนายทะเบียนพระคริทรโองเมือง

พิจารณาแล้ว ตามคำร้องที่ ๑ และคำร้องที่ ๓ พระคริทรโองเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ จะต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ว่าด้วยการสนับสนุนพระคริทรโองโดยรัฐ และต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระคริทรโองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความ

เป็นจริงและยืนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ตามคำร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนค่าไปรษณียการจากกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๔ จำนวน ๑๔๒,๖๒๓.๖๓ บาท แต่ไม่ได้นำเงินที่ได้รับไปชำระค่าไปรษณียการดังกล่าวกลับนำไปใช้ในกิจการอื่นจนเวลาล่วงเลยมาถึงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๕ จึงได้นำเงินค่าไปรษณียการไปชำระให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทย ตามคำร้องที่ ๓ ผู้ถูกร้องได้รับเงินจากคณะกรรมการการเลือกตั้งตามแผนงานและโครงการปี ๒๕๔๔ จำนวน ๒ วงด วงที่ ๑ เบิกจ่ายเป็นโครงการค่าใช้จ่ายอำนวยการ จำนวน ๓๕,๓๐๐ บาท โครงการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ จำนวน ๒๐๕,๖๐๐ บาท โครงการจัดการบรรยายทางวิชาการเพื่อเผยแพร่กิจกรรมและนโยบายพรรค จำนวน ๓๕,๓๐๐ บาท วงดที่ ๒ เบิกจ่ายเป็นโครงการค่าใช้จ่ายอำนวยการ จำนวน ๓๕,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน จำนวน ๗๒๗,๕๐๐ บาท และเบิกจ่ายค่าสาธารณูปโภค อีก ๒ วงด ๆ ละ ๒๗,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน จำนวน ๕๔,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๗๘๑,๕๐๐ บาท ผู้ถูกร้องได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๕ แต่ไม่มีรายละเอียดค่าใช้จ่ายเป็นค่าอะไร อย่างไร เพียงแต่หมายเหตุว่า ยังไม่สามารถคงรายละเอียดได้ เพราะมีกรณีพิพาทกับเจ้าของบ้านเช่าและถูกล็อกกุญแจไว้ ไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบมาเป็นข้อมูลของรายละเอียดได้ ข้อเท็จจริงตามคำร้องที่ ๑ และคำร้องที่ ๓ ถือได้ว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นตามกฎหมายในส่วนที่ ๒ และไม่ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยืนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ที่ผู้ถูกร้องอ้างตามคำร้องที่ ๑ ว่า ผู้ร้องไม่ได้แนบมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้ในวันนั้นความผิดของผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐ (๖) ประกอบมาตรา ๑๕ ที่กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยข้อหาใดข้อใด殃ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง นั้น เห็นว่า กรณีเป็นเรื่องที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการ ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ที่กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียน มีอำนาจพิจารณาว่า มีเหตุให้ยกการเมืองได้หรือไม่ จึงไม่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐ (๖) ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า การนำเงินค่าไปรษณียการดังกล่าวไปทดลองจ่ายในกิจการอื่นของพระองค์นายชนบดินทร์ฯ หัวหน้าพรรคราษฎร เป็นผลผูกพันพระองค์ผู้ถูกร้องนั้น พระองค์เมืองเป็นนิติบุคคล การแสดงออกของนิติบุคคลย่อมแสดงออก

โดยผู้แทนนิติบุคคล พรรคผู้ถูกร้องมีนายชนบดินทร์ฯ เป็นหัวหน้าพรรค เป็นตัวแทนของผู้ถูกร้อง ดังนั้น การที่นายชนบดินทร์ฯ นำเงินไปหยอดจ่ายในกิจการของพรรคผู้ถูกร้องซึ่งมีผลผูกพันผู้ถูกร้อง ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐ สำหรับข้ออ้างตามคำร้องที่ ๓ ผู้ถูกร้องอ้างว่า ไม่ได้รับการจัดสรรเงินตามโครงการจัดบรรยายทางวิชาการเพื่อเผยแพร่กิจกรรมทางการเมืองและนโยบาย พรรค งบประมาณ จำนวน ๒๕๗,๒๐๐ บาท (ที่ถูกเป็น จำนวน ๑๕๗,๒๐๐ บาท) เมิกจ่ายจริง จำนวน ๓๕,๓๐๐ บาท จากการสอบถามของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งปรากฏว่าได้มีการ เมิกจ่ายเป็นเงินจำนวนดังกล่าวไปแล้วและที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ยังไม่สามารถรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรรเงิน และโครงการต่างๆ ได้ เพราะมีกรณีพิพากษากลับเจ้าของบ้านที่ให้เช่าและถูกล็อกกุญแจไว้ไม่สามารถทำเป็น ข้อมูลกรอกรายละเอียดได้นั้น ไม่อาจกล่าวอ้างเป็นข้อแก้ตัวได้

ตามคำร้องที่ ๒ เห็นว่า ข้อบังคับพรรคไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๖๒ กำหนดว่า ในประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๑ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม และตามข้อบังคับพรรคไทย ข้อ ๖๑ กำหนดว่า การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพรรคดังต่อไปนี้ (๑) คณะกรรมการบริหารพรรค (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาพผู้แทนรายภูมิในขณะนั้น (ถ้ามี) (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น (ถ้ามี) (๔) ผู้แทนของสาขาพรรคตามข้อ ๕๗ ซึ่งพรรคไทย มีกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๓๑ คน กรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๐ คน รวม ๔๑ คน แต่มี ผู้เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ ที่เป็นกรรมการ บริหารพรรค จำนวน ๑๔ คน และผู้แทนสาขาพรรค จำนวน ๓ คน รวม ๑๗ คน จึงมีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ ไม่ถึงกึ่งหนึ่งที่จะเป็นองค์ประชุมได้ ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้มีกรรมการบริหารพรรคลาออกจาก การเป็นสมาชิกพรรค ไปเมื่อต้นปี ๒๕๔๕ และได้รายงานการลาออกให้ผู้ร้องทราบแล้วตามแบบหนังสือแจ้งจำนวนสมาชิก ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (แบบ ท.พ. ๕) อันมีผลให้คณะกรรมการบริหารผู้ถูกร้อง มีเพียง ๑๒ คน มิใช่ ๓๑ คน นั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๓ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองหรือ รายการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) ... ให้หัวหน้าพรรคการเมืองต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็น หนังสือต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้พิจารณา แก้ไขรายละเอียดดังกล่าว และการเปลี่ยนแปลงจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลง จากนายทะเบียนแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่ากรรมการบริหารพรรค จำนวน ๕ คนพ้นจากตำแหน่ง และมีกรรมการบริหารพรรคอีกคนหนึ่งเปลี่ยนชื่อตัว กรณีเป็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงรายการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) แต่ผู้ถูกร้องเพียงแต่แจ้งรายงานจำนวนสมาชิกพรรคที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในรอบปี ๒๕๔๕

(แบบ ท.พ. ๕) จึงมิใช่การรายงานกรณีเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองตามมาตรา ๓๓ ที่จะมีผลให้จำนวนคณะกรรมการบริหารลดลงแต่อย่างใด เมื่อมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๗ คน จากจำนวนทั้งสิ้น ๔๑ คน จึงถือได้ว่า ผู้ถูกร้องคำเนินการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ ข้อที่ว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องเกินเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามคำร้องที่ ๑ และคำร้องที่ ๓ วันที่ความประภูตต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง นั้น คือ วันที่เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้งมีบันทึกข้อความที่ ลต ๐๔๐๒ (ฝปส.)/๗๓๔ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๕ รายงานเรื่องพรรคไทยใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งเมื่อนับถึง วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ คือวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ จึงอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าวันตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง สำหรับตามคำร้องที่ ๒ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง ไม่ดำเนินการจัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองรับทราบ เพื่อพิจารณา yื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๖ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๖ ถือว่าเป็นวันที่ความประภูตต่อนายทะเบียนในวันดังกล่าว นายทะเบียนได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้สั่งยุบพรรคไทย เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๖ จึงไม่เกินระยะเวลาสิบห้าวันตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามคำร้องทั้งสามคำร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงสั่งให้ยุบพรรคไทย

นายอุรุ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ